

જા. ક. ૬૫/૨૦૧૬-૧૭ અને ૬૬/૨૦૧૬૧૭
નગરપાલિકા મુખ્ય અધિકારી (વર્ગ-૨ અને વર્ગ-૩)
પ્રાથમિક કસોટીનો અભ્યાસક્રમ
પ્રશ્નપત્ર-૧ (હેતુલક્ષી)

માધ્યમ: ગુજરાતી અને અંગ્રેજી

કુલ ગુણ : ૧૫૦

કક્ષા: સ્નાતક

સમય: ૭૫ મિનિટ

૧. ભારતની ભૂગોળ- ભૌગોલિક, આર્થિક, સામાજિક, કુદરતી સંસાધન અને વસ્તી અંગેની બાબતો- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે
૨. ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો- સાહિત્ય, કલા, ધર્મ અને સ્થાપત્યો- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે
૩. ભારતનો ઇતિહાસ- ગુજરાતના ખાસ સંદર્ભ સાથે
૪. ભારતની અર્થવ્યવસ્થા અને આયોજન
૫. બંધારણ, રાજનીતિ અને મુખ્ય આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ:
  - (૧) ભારતીય બંધારણનું ઘડતર અને વિશેષતાઓ
  - (૨) આમુખ
  - (૩) મૂળભૂત હકો અને ફરજો
  - (૪) રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતો
  - (૫) સંઘ અને રાજ્યના કારોબારી:
રાષ્ટ્રપતિ; રાજ્યપાલ; મંત્રી પરિષદ અને કેબિનેટ; પ્રધાનમંત્રી અને મુખ્યમંત્રી; એટર્ની જનરલ અને એડ્વોકેટ જનરલ
  - (૬) સંઘ અને રાજ્યનું વિધાનતંત્ર
  - (૭) સંઘ અને રાજ્યનું ન્યાયતંત્ર
  - (૮) બંધારણીય અને વૈધાનિક સંસ્થાઓ:
ચૂંટણી આયોગ; સંઘ અને રાજ્ય જાહેર સેવા આયોગ; સંઘ અને રાજ્યનું વિકાસ આયોગ; કમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ; કેન્દ્રીય સતર્કતા આયોગ, લોકપાલ તથા લોકાયુક્ત અને કેન્દ્રીય માહિતી આયોગ; સોલિસિટર જનરલ
  - (૯) કેન્દ્ર અને રાજ્ય સંબંધો
  - (૧૦) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની રચના, અંગો, કાર્યક્ષેત્ર અને બદલાતા વૈશ્વિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં તેની ભૂમિકા; સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ વ્યવસ્થામાં સામેલ સંસ્થાઓ અને તેમનું કાર્યક્ષેત્ર
૬. સામાન્ય બૌદ્ધિક ક્ષમતા કસોટી
૭. સામાન્ય વિજ્ઞાન, પર્યાવરણ અને ઈન્ફર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી
૮. શહેરીકરણ અને તેને સંબંધિત વિવિધ ખ્યાલો, સમસ્યાઓ અને તેનું નિરાકરણ; નગર-સંચાલન અને તેના વિવિધ પાસાઓ; ગુજરાત તેમજ અન્ય રાજ્યોમાં શહેરી સ્થાનિક સુધારાઈઓનું માળખું, કામગીરી અને સમસ્યાઓ; શહેરી સ્થાનિક સ્વરાજ માટેનો ૭૪મો બંધારણીય સુધારા અધિનિયમ અને તેની જોગવાઈઓ; શહેરી વિકાસની કેન્દ્ર તથા રાજ્યની વિવિધ યોજનાઓ અને તેનું કાર્યકરણ; આબોહવા પરિવર્તન અને શહેરીકરણ; આપત્તિ વ્યવસ્થાપન.
૯. ખેલ જગત સહિત રોજબરોજના પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય મહત્વના બનાવો

Medium: English and Gujarati

Total Marks: 150 Marks

Level: Graduate

Time: 75 Minutes

1. **Geography of India**-Physical, Economic, Social, Natural Resources and population related topics- with special reference to Gujarat
2. **Cultural heritage of India**-Literature, Art, Religion and Architecture- with special reference to Gujarat
3. **History of India with special reference to Gujarat**
4. **Indian Economy and Planning**
5. **Constitution, Polity and Important International Institutions:**
  - (1) Making and salient features of the Constitution
  - (2) Preamble to the Constitution
  - (3) Fundamental Rights and Duties
  - (4) Directive Principles of State Policy
  - (5) Union and States Executive:
President; Governor; Council of Ministers and Cabinet; Prime Minister and Chief Minister; Attorney General and Advocate General
  - (6) Union and State Legislature
  - (7) Union and State Judiciary
  - (8) Constitutional and Statutory Bodies:
Election Commission; Union and State Public Service Commission; Finance Commission of Union and State; Comptroller and Auditor General; Central Vigilance Commission, Lokpal and Lokayukta, Central Information Commission; Solicitor General
  - (9) Centre- State Relations
  - (10) United Nations: Formation, Organs, Functions and Role of UN in changing global perspective; Institutions included in UN System and their functions
6. **General Mental Ability**
7. **General Science, Environment and Information & Communication Technology**
8. **Urbanization and different Concepts related to it, Problems related to Urbanization and their Solutions; Urban Management and its varied dimensions; Structure, Functioning and Problems of Municipalities of Gujarat and other States; 74th Constitutional (Amendment) Act and its provisions related to Urban Local Self Governance; Different Schemes and Programs of Centre and State related to Urban Development; Climate Change and Urban Development; Disaster Management.**
9. **Daily events of Regional, National and International Importance including Sports**